

SZABADSÁG

MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Kisbányai-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felolva szerkesztő:

Dr. KÜR CZ JAKAB

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Jelöltek a polgármesteri székre.

A magyar közélet sokféle torzképe között tagadhatlanul legviszataszítóbbak a választások. Legyenek ezek akár országosok, akár megyei, mind egy kaptárfára vannak ütve. Nem a közügy szeretete ezeknek a rugója, hanem többnyire a pártoskodás és az önérdék. Nálunk mindenféle választás csak arra jó, hogy az addig lappangott irigység és személyes ellentétek nyílt kitörésre az alkalmat megtalálják. Így van ez máshol is, de városunkban is. Máskor sem igen szoktunk jót mondani egymásról, de ilyenkor aztán boldog, boldogtalan belekerül a nagy szapuló kádba, legfőleg az azt kiméli meg az egyik fél, kinek a zászlója alatt és nevével harczba indul. S minthogy nekünk az ilyen személyes küzdelem soha nem volt elemünk, ezért örvendünk, hogy a polgármesteri kérdés valahára dülőre jut, a város feldult békéje visszatér a csendes mederbe és a nyugodt, áldásos munka ismét megkezdődhetik.

Mert ime, jelöltjeink akadnak s ezekről még a legnagyobb rosszakarat sem mondhatja, hogy a polgármesteri székre nem alkalmasak. Dr. Szentpály István kamarai titkár, Losonczy István járásbíró és Petró József ügyvéd nevei körül kezd kifejezned a közvélemény. „Minden jelölésnek vannak ellenségei, melynek irigység, ellenmondási viszketeg, hiúság stb. a rugói” ezt mondja egyik lapársunk. Mi úgy találjuk, hogy ezeknek a most forgalomba hozott neveknek ellenségei nincsenek, nem lehetnek. Legfőleg azt sajnálhatjuk, hogy csak egy és nem három polgármesteri székünk van, mert hiszen a fenti jelöltek mindnyájan alkalmasak a polgármesterségre, mindenik és nem csak az egyik széles látókörű, nagy tudásu,

fiatal, munkabíró erő, kire megnyugvással lehet bizni városunk fejlődését.

Örülünk hát, hogy három ilyen jelöltünk van, s ne nevezgessük opportunusnak, ingadozónak, ki már előre is a jelöltek közül egyik mellett sem üti a nagy dobót. Nem, ne várjunk, ne aludjunk, de olyan tulságosan az egyik mellett, a másik két érdemes jelölt mellőzésével, ne is lelkesedjünk. Mert az ilyen lelkesedés, mely egyik jelöltet a csillagokig emeli, a másiknak minden érdemét elhallgatja, *nagyon is gyanus*. Legalább is tulságosan pajtáskodó ize van neki.

Ha valaha, most az ideje, hogy csakugyan helyreállítsuk városunk nyugalomát. *Magunk is azt mondjuk, hogy december 12-ike az utolsó terminus legyen*; török-szakad, rendezni kell ekkorra a polgármesteri állást, elég volt a fejetlenségből, a provizóriumokból. Annál is inkább, mert alkalmas jelöltekben nincs hiány.

Amde arra is ügyeljünk, hogy mikor annak szüksége fenn nem forog, kiméletlen harczot ne kezdjünk. Sokféle módon lehet meggyanusítani az embereket s az is egyik neme a gyanusításnak, mikor irigynak, áskálódónak, ravasznak elmondjuk azt, *ki a mi jelöltünk mellett nem harczol*. Nem, mi ezt nem tesszük. A város bármelyiket nyeri meg a három jelölt közül, mindenkivel jól jár. *A polgárok tehát a szavazásnál legelső sorban azt nézzék, hogy a jelöltek közül ki az ernyedetlen munka embere?* Mert hasztalan az európai műveltség és széles látkör, a humánus gondolkodás, melyet mindhárom jelöltben feltalálhatunk; ez egy tulajdonság hiányával a többiek keveset érnek. Munkaszeretet nélkül pangani fog a város egész élete. Választáskor tehát a polgárok nagyon is nézzenek a jelöltek munkaszeretére. Nem mondjuk mi, hogy a jelöltek

mindenike nem munkás, csak hogy itt is van különbség s *fb-kép erre is terjedjen ki a választók figyelmé*.

Minta-polgármester volt a munkaszeretben Soltész Nagy Kálmán, ezt még legnagyobb ellensége sem tagadhatja. Ilyen legyen az utóda is.

A szombati jelölő gyűlésre legszervezettebben vonult fel a Szentpály István pártja és meg is nyerte az első győzelmet. Ebből azonban nem következik, hogy a választásra ez a jelölés irányadó lesz, mert a választópolgárok meglehetősen részvétlensége mellett folyt le az egész gyűlés. Ez a jelölés tehát korántsem tekinthető előleges mérkőzésnek. A csatát ez alkalommal a külső szervezkedés dönti el.

Dr. Szentpály Istvánt főképp az ipar- és kereskedelem képviselői támogatják, mert tőle várják anyagi érdekeik istápolását. Pártja sajtóban és a városban nagy agitációt fejt ki mellette.

Ugy vettük azonban észre, hogy Losonczy Istvánnak, a nagy népszerűségnek örvendő, közkedveltségű járásbírónak van ez idő szerint a legtöbb kilátása a győzelemre. Pártunk az ő zászlója körül csoportosul s a kormánypart nagy része is az ő jelöltségét támogatja. Losonczy István, valamint a többi jelölt nem tartozik pártunkhoz, előttünk tehát a választásnál csupán a város érdeke lebeg. Mind a három jelöltet sokkal humánusabb embernek ismerjük, hogysem feltegyük róluk, miszerint választások alkalmával alárendeltjeik meggyőződését befolyásolni megpróbálnak.

Losonczy István járásbíró megválasztása azonban ez idő szerint abba a nehézségbe ütközik, a mibe annak idején a Kovács Lajosé. t. i. nyugdíjügye rendezve nincsen. Mint halljuk, ennek a nehézségnek elhárítására

már megtette a kellő lépéseket, de ha a választás idejéig ügyét nem rendezheti, természetesen nem is pályázik. Könnyen megeshetik tehát, hogy daczára Losonczy István neve mellett erősen álló közhangulatnak, választáskor nem lesz alkalom részavazni.

Nagy pártja van dr. Petró József ügyvédnek is, kit sikerül rábírnai a jelöltség elfogadására. Petró József humánus gondolkozását, nagy műveltségét és városunk felvirágzása körül szerzett érdemeit mindenki ismeri. Ő a zajtalan, csendes munka embere. Nem szereti a pózt, kerüli még azt is, hogy érdemeit kiemeljék, nem pajtáskodik, nincs is hát annyi barátja, mint másoknak. Ha jobban ismernék, jobban szeretnék és jobban megbecsülnék. Pár év előtt még nem volt muzeumunk, s ma a sok helyen megfordult emberek állítása szerint a mienk az országban az elsők közé tartozik. Tagadhatatlan, hogy voltak Petrónak szorgalmas munkatársai, de mégis övé az oroszlátrész a tervezésben, a kivitelben, sőt a munkában is. Annyi bizonyos, hogy nemcsak képes volt az egyes pozíciókra embereit megválogatni, *de tudta azokat munkára inspirálni is*.

A ki már egy téren alkotóképességének, munkakedvének ilyen jelét adta, ki a nélkül, hogy a megérdemelt elismerésre vágyó, éveken keresztül ingyenbe csak azért dolgozott, hogy a várost egy kultur-intézménnyel gazdagítsa, attól, ha a polgármesteri székbe ülhet, sok üdvöst, szépet és nagyot várhatunk.

Mind a három jelölt különben igazi demokrata gondolkozásu, ügyes-bajos dolgaikban tehát a polgárok könnyen érintkezhetnek velük. Nem gőgös egyik sem, ez pedig nagy szó nálunk, hol annyi a tartalmatlan pöffeszkedés.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁRT!!

rendezek november hó 25-től december hó végéig

ugy női divatruházamban, mint szőnyeg-raktáramban, az összes árukat ezen idő alatt

erősen leszállított árak mellett árusítom.

Legjobb minőségű tennis-flanell 36 fillér.

ROSENBERG GYULA

női divat-, vászon- és kolonyo-ruházása a színház-épületben szőnyegruházása Mahr Pál úrral szemben.

Reménytelül nézünk a választások elé s a három közül bárki legyen a polgármesterünk, megválasztásakor szívből üdvözljük. Hozzon békét a városra a választás, mert erre vágyik a lakosság; hozzon munkakedvet a magas helyére az új polgármester, hogy áldva emlegessék nevét még a késő unokák is.

Uj folt a vármegyén.

A közigazgatás hibáiról és bajairól annyian és annyit beszélnek, hogy arról cikkezni immár felesleges és pedig annál is inkább, mert az új folt már kész, melyet a belügyminiszter rendelkezéséből, jövő év első napján foglalkoznak az ugyanis már agyon tódított-fódozott vármegyére felrakni.

Önkénytelenül előtérbe tolul az a kérdés, hogy alkalmas és képes lesz-e az a rendelet, a magyar közigazgatás ősi bajait, hibáit kiküszöbölni, megjavítani.

A mi közigazgatásunknak két markálatos hibája volt, az egyik a *partikularizmus*, a mely ugyancsak minden vármegyében más és más, egymástól eltérő közigazgatási rendszert fejlesztett ki; a másik a *bürokratizmus*, az irásbeliség túltengése, a mely az élettől a hivatalszobák s a formásokhoz kötött tisztviselőt elválasztotta.

Egységes közigazgatási rendszerünk tehát nem volt.

A közigazgatás irányát nem a törvények, hanem személyek és családok, mondjuk — pártok

tekintélye, tudása, jóakarata és tisztessége szabta meg, s azt a szigorú autonómikus felfogást, a mely a vármegyékben érvényesülésre törekedett, csak 1886 után kezdte a törvényhozás és a kormány a *felszámoltatási jog* kiterjesztésével és szigorúbb gyakorlásával megrendszabályozni. Igaztalan vád az, hogy a vármegyei önkormányzat hibái a kormányok és pártok tévedéseiből származtak! *A vármegye alakja történelmi hagyományok alapján, s az életkényszer folytán fejlődött ki; tiszteletre méltó vonásai és hibái a nemzet életéből, küzdelmeiből és eredményeiből nőttek ki!*

A nemzeti szellem a vármegyék sánczai közé vonult vissza, s onnét tört elő minden mozgalom, mely a szabadság megszerzésére, az ősi alkotmány megvédelmezésére és biztosítására vezetett.

Az elnyomatás legszomorúbb idejében, 1848 után mindenki azt hitte, hogy az *örökéletűnek* tartott vármegye is *örökre* meghalt.

Mikor azután a szabadság hajnala felderengett, igyekezett a vármegye magát úgy körülzáncolni, hogy a régi szabadság, s az ősi alkotmány védelmére képes legyen. Életbe léptette a régi szokásokat, ápolta a régi hagyományokat, s miután minden törekvése az volt, hogy az alkotmány bástyáját megerősítse, igyekezett a vármegyét felfelé és lehetőleg függetlené tenni.

Igy született meg a partikularizmus!

Az élet azonban napról-napra új igényekkel lépett fel a vármegyével szemben, s mikor ezt a magukra vállalt feladatokat saját erejükből nem voltak képesek megoldani, elkezdődött a fejlődés azon iránya, a mely a kormánynak vezető szerepét erősítette. A vármegye önkormányzati joga mindinkább szűkebb térre szorult és az élet túlhaladta azt a szervezetet, a mely *tiszteletreméltó hagyományok talaján nem volt képes modern életet élni!*

De a régi vármegye nem ismerte a bürokratikus szervezetet.

Ezt a német hagyta ránk a szabadságharc utáni időkből.

Osak egy pillantás Ausztria térképére, s az örökös tartományok történetébe, hogy a bürokratia csiráit, okait és vezérfonalait megtaláljuk.

Azt hitték a leveretés után jó szomszédaink, hogy Magyarországot is át lehet gyurni a többi örökös tartományok mintájára, legelőször is tehát a bürokratizmust igyekeztek ránk verni, a mit meg is szoktunk, meg is tartottuk, tovább fejlesztettük, s ma meg sem tudunk tőle szabadulni.

Az élet ismeretére és államférfiúi bölcsességre vall, hogy a közigazgatásból ez a két legnagyobb baj kiküszöböltessék.

Az a reperáció, mely a jövő év elején lép életbe, azon a gondolaton alapszik, hogy a bajok nem magában a *rendszerben*, hanem az *eljárásban* gyökereznek, tehát rendszerváltozás

nélkül is megszüntethető a partikularizmus és az irásbeliség túltengése.

Azonban senki se várja a rendszer *gyökeres* megváltozását, mert ez a nagy foltosítás csak jobban befogja bizonyítani, hogy új mez, új köntös *modern — posztból készítve* — szükséges a teljes megjavuláshoz.

Általános reform, jöjjön el a te országod!

Tényként konstatálhatjuk azonban, hogy *nemesek és messzehatók* a miniszter — intencziói — s most már csak sok függ attól, hogy az eljárási szabályok alkalmazására hivatott hatóságok ezt hogy értik és fogják fel és nagy kérdés, vajjon nem fullad-e bele minden jó idea újra a tintába, s nem teritenek-e rá papirosból szemfödlet?!

Vederemo!...

A „Miskolczi Napló“ szerkesztője tegnapi lapjában egy „finom izlésű“ megrovási kalandban részesít a szombati polgármesteri értekezleten (mely az általa annyira gyűlöletesnek hirdetett családi titkos tanács és klikk-gyűlés jellegét, *egyedül* a Kovács József ur meghívása folytán, oly hirtelen vesztette el) városi képviselői minőségemben kifejtett észrevételeimért; s minthogy nyílt programját az képezi, hogy a vidéki sajtóban a finom tönust honosítsa meg — gorombásodik.

Hogy a helyi sajtó egy részére tett megjegyzéseimet ma-

TÁRCZA.

Tarisznyás Gyurka esete.

Tíz esztendeje forgatja kezében a közmegelégedésre Varga Péter uram a birópálcát és ez idő alatt nem egyszer lépett erélyesen akcióba vele, meg-megtánczoltatván azt egy-egy rakoncátlanok hátán, de ilyen furcsa dolog még sem történt meg vele e hosszú idő óta, mint Tarisznyás Gyurka esete alkalmával.

Tarisznyás Gyurka különben a falu csőszének egyetlen fia. Egy magas, zingár, csupasz-képű, hamvaszürke szemű, szőke haju még nagyon fiatal gyerek, kit az édes apja stafétának használ, ha a bíró uramnak üzenni, vagy attól kérdezni akar valamit. Nem csoda tehát, ha a Gyurka gyerek már hivatalosan is gyakran megfordult a bíró házábanál.

De ott lehetett látni a Gyurkát olyankor is, midőn semmi néven nevezendő hivatalos kiküldetése sem volt. Mert hát szívesen eltréfált bíró uram egyetlen leányával a bogárszemű Julissal. És a Julis sem idegenkedett a gyerektől. Mulattatta annak vele járó szerencsétlensége. Sokszor jutott is neki egyet más a sok jóból, a mi a bíró házábanál bőviben volt; mert tudta, hogy

szegény Gyurka odahaza bizonyosan nem igen jutott valami jóhoz. Gyurka szülei szegények voltak s így a fiatal gyereknek ritkán jutott egyéb a száraz kenyérenél.

Hanem mindenben szerencsétlensége volt a szegény Gyurkának. Ha Julis rózsamézét adott neki: a méhek bizonyára összeszurkálták a nyelvét. Ha disznóöléskor egy-egy hurkát dugott a zsebébe: emugy forrón harapott bele és elégette a száját, a miért aztán a falu gyerekei kiabáltak utána, hogy:

— Gyurka, köll-e meleg hurka?

Ha pedig egy pohár borral kínálta meg, azt oly hirtelen nyelte le, hogy a cigányutrára tért és fél óráig elköhögött utána. De azért csak ott járt mindig a bíró házábanál és ez senkinek sem tűnt fel, mert hát sok hivatalos kiküldetésben is járt.

Egy reggel azzal távozott el hazuról Varga uram, hogy elmegy a község házába, mert megjön a járás főszolgabírója és ilyenkor nagyon természetesen, neki is hivatalból ott kell lenni.

A szép Juliska pedig oda ült az ablakhoz a rokka mellé, hogy tétlen ne maradjon, amíg édesapja távol van.

De alig tette ki a bíró uram a lábát a házból, máris megjelent a

ház körül ólalkodó Gyurka, aki — úgy látszik — csak leste az alkalmat, hogy egyedül lehessen Julissal, akinek meg nem is tűnt föl a fiu hirtelen megjelenése, mert azt hitte, hogy ismét valami hivatalos küldetésben jár. Azzal fogadta is mindjárt a belépésnél:

— Édes apám a község házában van!

— Annál jobb! — felelte Gyurka — mert tudod Julis, most az egyszer veled akarok beszélni egyedül, de komolyan.

Julis csudálkozva nézett rá. Föl nem tudta fogni, honnan vette a gyerek a bátorságot, hogy így beszéljen, hisz máskor alig lehetett fogóval egy szót kicsikarni tőle.

Hát ha komolyan akarsz beszélni — szolt kis idő múlva — hát csak kifelé vele, végez hamar, mert ha édes apám itt talál, hát megtánczoltatja hátadon a birópálcát. Tudod jól, hogy mennyire őriz mióta szegény édesanyám meghalt és magamra maradtam.

— Ha a község házára ment az édes apád, akkor nem tér egyhamar vissza, mert megjön a főszolgabíró ur, aztán meg ebédre is ott tartja. De azért majd csak elmondom úgy, ahogy tudom és érzem. Mert tudod Juliska, én téged nagyon szeretlek! Nem mertem eddig

elmondani, mert nagyon szegény voltam.

— Hát most gazdag lettél?! — vágott közbe Julis.

— Gazdag épen nem vagyok, de azért már mégsem állok egészen üres kézzel.

— Hát aztán mid van most?

— Mim van? Hát tudod a Riska tehenünk a jövő héten megborjazik, aztán azt mondta az édes apám, ha tehenbornyujá lesz, akkor azt nekem neveli föl. Azám!

— Ugy! Hát ha nem lesz tehenbornyujá?

— Ne azt gondold, hogy nem lesz, hanem hogy lesz.

Alig mondta ezt ki Gyurka, Juliska nagyot sikít: Szent Isten! Jön az édes apám, bizonyosan itthon felejtett valamit! Gyurka, mit csináljunk most veled? Siess, hamar guggolj le itt az almáriomban mig ismét elmegy innen hazulról. És azzal betuszkolta Gyurkát és leguggoltatta az almáriomban.

Mikor Varga uram a szobába lépett, Julis már — mintha mi sem történt volna — a rokka mellett ült és ugyancsak hajtotta annak kerekét.

— Csak lóvá teszik az embert ezek az urak — szolt Varga uram, a főbíró helyett meggyűtt egy pandur és az mondta, hogy a főbíró u-

gára vette, arra bizonyosan oka volt, de arról én nem tehetek. Mily körülmények között, mily indokokból és mily czélből vállaltam magamra a „Szabadság“ szerkesztéséért a felelősséget, azt városunkban mindenki tudja, de tudja azt is mindenki, hogy hivatásos újságíró ép oly kevés vagyok, mint a Miskolci Napló szerkesztője s ha nekem annyi szabad időm lesz, mint neki, úgy talán magas megelégedését, a sajtó terén, ki fogom tudni érdemelni.

Dr. Kovács József ur a helyi sajtó nevében a sajtó tagjai közül kiközösít; hogy erre a helybeli sajtó tagjaitól megbízást kapott volna, nem hiszem s így legfeljebb a saját nevében beszélhet. Hogy pedig ő nem fogad kollegának a sajtó terén, azt könnyen elviszem, mert elég nekem vele más téren kártársi viszonyban lenni, de hogy városi képviselői minőségemben való szereplésben a sajtóhoz való viszonyban aposztrofáljon, abban én csak annak bizonyosságát látom, hogy előszeretettel keresi az alkalmat arra, hogy mindenütt személyes ellentétet idézzon elő.

Dr. Küröz Jakab.

Fordulat a polgármesteri állás betöltésében. Illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy *Losonczy* István járásbírónak a nyugdíjügyét nem sikerült összhangzatba hozni a városi polgármesteri szék esetleges elfoglalásával, minélfogva nevezett a jelöltségtől visszalépett. Őszintén sajnálják ezt mindazok, kik a nép-

hivatalos teendők miatt nem jöhetett ki ma, majd megizeni, mikor gyün. Add csak ide Julis a pipámat, hadd gyujtsak rá.

Julissal fordult egyet a szoba ezek hallatára, de a szófogadásra szoktatott leány elhozta apjának a pipát és a míg ez rágyújtott, azon gondolkodott, hogyan távolítsa el az apját a házból, hogy megszabadíthassa szegény Gyurkát kellemetlen guggoló helyzetéből?

— Édes apám! — kezdi a leány — az elébb két embert láttam a mező felé szaladni és ugyancsak hajszták egymást.

— Hadd szaladjanak! — felel a bíró. Majd megállnak, ha elfáradtak!

Kis vártatva ismét folytatja a lány:

— Azokat a cigányokat sem látta édes apám? Épen elébb mentek erre vagy tízen is a nagy korcsma felé. Nem-e megint verekednek majd?

— Hát aztán kivel verekednének? Hiszen nincs most egy lélek sem a korcsmaiban.

— De talán Imre korcsmárossal?

— Majd elgyűnnek értem, ha baj van! Elküldik értem a Tarisznás Gyurkát.

Ebben a pillanatban elszakadt a fonál és Julis annyira szórakozott volt, hogy sehogy sem tudta megigazítani.

szerü, előzékeny modoru és munkában fáradhatlan járásbíró közlebb-ről ismerik.

Marad tehát két komoly jelöltünk, a *Petró József* és dr. *Szentpály* István személyében. Dr. Szentpályt ma küldöttség kereste és kérte föl a jelöltség elfogadására; a küldöttség előtt ki is jelentette, hogy a jelöltséget elfogadni hajlandó. *Petró József* többek előtt szintén úgy nyilatkozott, hogy a jelöltséget elfogadja.

Mindkét párt erősen szervezkedik. A közeledő választáson tehát nagy küzdelemre lehet kilátásunk.

Az osztrák-miniszter.

A ki nem vak, az láthat; a ki nem süket, hallhat, ha akarja. A ki pedig nem akarja, az süket, vak is lehet egyszerre, noha füle is van, szeme is van.

A magyar politikának mai többsége azonban süket is, vak is egyszerre, legalább olyan dolgokban, amelyek Bécsnek nem tetszenek. Süket és vak, mert nem hallja, nem látja még a mai napig se, hogy a mi mai alkotmányunk csak a külső formákban alkotmány. Meg van adva a mód, hogy az országgyűlésen játszassunk, de csak az történik, a mit parancsolnak nekünk. A független állam attributumai teljesen hiányoznak a mi állami életünk keretéből. Nincs hadseregünk. A mi parlamentünknek még a kezdeményező jogot se adták meg. Csak olyan törvényjavaslatot tárgyalnak az országgyűlésben, a mely már előzőleg a király beleegyezését megnyerte.

De ez még mind semmi. A magyar országgyűlés termébe kivez-

ezalatt szegény Gyurka rossz helyzetben volt. Ismét vele volt a szerencsétlensége. Amint így guggolt, egyszerre csak elsenyvedt mind a két lába; iparkodott tehát felállni, de a sok ruha miatt nem igen lehetett. Végre az egyik szegletben talált annyi helyet, hogy felállhatott. Megkönnyebbülve lélegzett föl, de vesztére, mert orra épen Varga uram száritani tett dohányához ért és ez alkalommal megtelt száraz dohány porral, ami szörnyű mód csavarta az orrát.

Hamarosan visszafojtotta a lélekzetét, de nem sokáig bírta, a könyek végigfutottak az arcán, aztán még egy lélekzetével és kusz a baj. Ekkor elkezdett tüszenteni, miközben a feje hátsó részét az almáriom falfeleli deszkájához ütötte, majd a homlokával az almáriom ajtaját döngötte. És mennél sűrűbb volt a tüszetés, annál gyorsabb volt a dörömbölés.

Utóbb már úgy járt a szegény Gyurka feje az almáriomban, mint a harang nyelve, mikor meghuzzák a lélekharangot.

Mindez oly gyorsan jött és oly éktelen lármát okozott, hogy még a katonaviselt bíró uram is ijedten ugrott fel a székéről, azt híván, hogy legalább is egy tuczat ördög szorult az almáriomba és most nem tud kiszabadulni.

nyeltek egy osztrák-tábornokot, a ki kettős szerepet tölt be. Mint a bécsi udvar őrszeme évek hosszú sora óta örökös a magyar országgyűlés fölött, hogy azon a megyén járjon, a hová a bécsi akarat terelni akarja, azonfelül gondoskodik róla, hogy az a hadsereg, a melynek különben még a mai napig se adták még meg a tüzérséget, hogy az osztrák armádiának csak kiegészítő része legyen, csak külsőségekben legyen magyar, szelleme pedig — osztrák.

Talán mondanunk sem kell, hogy ez a miniszter, a ki ilyen szerepeket visz már évek hosszú sora óta, nem más, mint Fejérváry honvédelmi miniszter.

Annyira kicsinek még se tartjuk se Deák Ferenczet, se Andrássy Gyulát, hogy a honvédsereget ne olyan magnak tekintették volna, a melyből valaha a magyar nemzeti hadsereg terebélyes tölgye kifejlődik. Haladt is a dolog szépen. Volt idő, a mikor a honvédség még az aradi vértanúk emlékére rendelt ünnepségen is részt vett s általában osztozott a nemzet örömeiben és gyászában.

Volt... volt... De nem Fejérváry uralma és igazgatása alatt. Hány éve már annak, hogy a honvédség tösgyökeres magyar tagjait üldözik, helyettük elárasztották kímustrált osztrák tisztekkel, a kiket egyszerűen odavezényeltek. De mit beszéljünk tovább: a magyar honvédség a közös hadsereg egyszerű kiegészítő része. Eddig van.

De ez még nem elég. Fejérváry vállalkozott arra is, hogy az országgyűlésben is őrszem, ijesztő, a bécsi akarat bunkója legyen, hogy dol-

— Tyhü fékom adta teremtette, hát ez mi? — szolt; kinyitva az ajtaját és kihalászva onnan Tarisznás Gyurkát.

— Hát te mit kerestél itt?

— Hátsi, hátsi, hátsi, hátsi...

— Beszélj, vagy mindjárt képen kaplak!

— Bi-hátsi, hátsi-ró-hátsi, hátsi, hátsi-u-hátsi, hátsi, hátsi...

— No már jóból nem járhattál, akasztófa virágja, majd mindjárt adok én neked. — Azzal fogta a bírópalczát és amugy katonásan végigtánczoltatta szegény Gyurka hátán; időt engedve ezáltal neki, hogy kedve szerint kitészenthesse magát. Csak még hiányzott valaki, aki rámondta volna, hogy egészségére válják!

Mikor aztán már azt hitte Varga uram, hogy elég lesz, galléron fogta Gyurkát, aztán a kapuajtónál egyet rugott rajta, hogy majd odabukott s az utcán becsapta utána az ajtót.

*

Ez idő óta Varga Julis nem hisz a legénynek, még ha száz téhen bonyuja van is kilátásba helyezve; Tarisznás Gyurka pedig már megszűröl elkerüli a bíró házat, nehogy megint náthát kapjon az almáriomban.

Béni bácsi.

gánk, intézményeink nemzeti irában ne fejlődjenek. Mindenekben mindenütt valóságos lidércznyomként nehezedik ránk, s az összbiralmi álmódosások rendíthetők képviselője. A miniszterelnökök nem őt, hanem ő igazgatta a miniszterelnököket. Mindenki tisztában van vele, hogy Fejérváry a császár zalmasa, s a császár akaratát, a rancsát képviseli a magyar országgyűlésen, a miniszterelnöktől kezdve az utolsó mamelukig mindenkit ritegésben tart.

Ezt a szerepet játssza a parlamentben mindég, de ezt csinálta mindig a Gotterhalte-ügyben is. Mindenki tudja, hogy a kormánypárt raiban is sokan voltak, a kik védekezni akarták az országgyűlés felelősség-jogát a katonai tulkapások ellen, de Fejérváry parancsolt azelőtt a erősebb legényeknek is, mint a nlyen Széll ur, meghátráltak és adták a napi parancsot: kotrodj az a pártból, a ki a Gotterhal ellen mer szavazni! No, az ilyen hálás beszédre aztán minden mamluk meglapul.

De a nemzet nem fog meglapulni az ilyen osztrák-generális előtt. Tegig van vele, a mivel meg torkolunk, annak nincs helye egészséges testben. El vele... Menj Grácba, a hol hasonló szónagyalmazott generális társaival álmódozhatik tovább is az összbiralmomról...

—6.

UJDONSÁGOK

Polgármester-jelölés.

Szombat délután 4 órakor folyt le a városháza termében a polgármester-kijelölő értekezlet, melyre *Bisony Ákos* országgyűlési képviselő és *Lichtenstein József* hoztak össze.

Az értekezleten a képviselő testület tagjai közül az összehívó képviselő elnökkel összesen 25-en jelentek meg és pedig a következők:

Bartányi Gyula, Mikuleczky István, dr. Szabó Gyula, Radvány István, dr. Markó László, Görgey László, dr. Gencsi Soma, Kovács Lajos, Porcs János, dr. Rácz György, dr. Kovács József, dr. Sugár Gyula, Hercz Sándor, Papp Lajos, Csorbó József, Ujhelyi Miklós, dr. Küröz Jakab, Koós Soma, Schrekker János, Lipót, Cseh István, Pataki Sándor, Szombathi Sándor és Hronyecz József.

Az értekezletet *Bisony Ákos* nyitotta meg, aki rövid néhány üdvözlő szó után *Lichtenstein József*et kérte föl, hogy ismertesse az értekezlet feladatát.

Lichtenstein József előadja, hogy a közigazgatási bíróság megsemmisítő határozata után a képviselő testület azt az óhaját fejezte ki, hogy *Soltész Nagy* Kálmán országgyűlési képviselő — a városnak hosszú idő óta volt polgármestere — választásuk megújából polgármesternek.

Rövid pár napig remélhető volt, hogy ezen óhaját teljesíteni fog; később azonban ez a remény szertefoszlott azáltal, hogy *Soltész Nagy* Kálmán kijelentette, hogy a jelöltséget nem fogadja el. De nem teljesedhetik a város közönségének az az óhaja sem, hogy a megüresedett

polgármesteri székbe **Lossonczi** István, kir. járásbíró választassa meg, kinek pedig a megválasztását tiszta ömmel üdvözölne a város minden polgára. Nem teljesezhetik pedig ez óhaj azért, mert ezt **Lossonczi** István nyugdíjigénye akadályozza. **Lossonczi** István ugyanis 30 éve működik a bíróságnál s ha ma eladná Miskolcz város polgármesteri székét, eslesne attól a nyugdíj-nyújtástól, a melyre ilyen hosszú szolgálat után törvényes igényt tarthat az állam minden tisztviselője. Ilyenformán ma — két héttel a választás előtt — a képviselő-testületnek még nincs komoly jelöltje polgármesteri székbe. A mai értekezletnek lesz tehát a feladata, hogy ebben a kérdésben határozzon. **Lichtenstein** József után ismét **Bizonny** Ákos emelkedett szólásra. Kijelenti, hogy ez értekezletre azért hívták meg a legkülönbözőbb párt-előadói férfiakat, nehogy ismét azt észreveszék némely oldalról, hogy a jelölés kérdésében a „klikk” határozott. Itt nincs „klikk”, szólónak magának az ideig jelöltje nincs, de értekezletnek meg kell egy jelölt személyében állapodni, mert komoly pályázót csak úgy találunk, ha a képviselő-testület óhaja megnyitáshoz valaki mellett. Kéri a megjelent tagokat, hogy a jelölés kérdésében nyilatkozzanak.

Bizonny Ákos felhívása után legelőször **Bartányi** Gyula kérészt az indítványozza, hogy a jelölés tárgyában egy szélesebb körű értekezletet hívjanak össze. Hívják meg a kijelölt értekezletre az egész képviselő-testületet s döntse el az, hogy szóban forgó jelöltek közül kit óhajtat megnevezni a város polgármesterének. Ma dr. **Szentpály** István kamarai titkár, dr. **Kun** József városi főjegyző és **Petro** József ügyvéd nevét emlegetik leggyakrabban, szönsön tehát a képviselő-testület óhaja, hogy kit óhajtat polgármesternek választani.

Lichtenstein József ellenzi a képviselő-testület összehívását. Az eképpen rendezett próba-szavazás elasztaná azokat a jelölteket, a kik próba-szavazáson kisebbségben maradnának, míg a szűkebb körű értekezlet lefolyása után még teljes joggal pályázhatnak a polgármesteri állásra mindazok, a kik kérelmet egy párt bizalma megnyitáshoz. Szólok a maga részéről **Petro** József ügyvédet ajánlja a jelöltségre. **Görgey** László a **Soltész Nagy** Kálmán érdemeinek méltatása után óhájának ad kifejezést, hogy elnyeresse és kérje föl egy nagy küldöttség újból **Soltész Nagy** Kálmánt, a jelöltség elfogadására, kérje föl pedig őt egy olyan nagy küldöttség, a melynek kérelme előtt megajlik majd **Soltész Nagy** Kálmán és elfogadja újból a jelöltséget. **Porcs** János és dr. **Genesi** Samu ajánlással jelenik ki, hogy nem szólnak a **Görgey** László reménységén. **Soltész Nagy** Kálmán többé nem fogadja el a jelöltséget, az értekezletnek kell tehát megnyitást adnia, hogy kit óhajtatna legszívesebben polgármesterül.

Dr. **Kürcs** Jakab, **Petro** Józsefet ajánlja jelöltnek, míg **Papp** Lajos dr. **Szentpály** Istvánban találja meg azt a férfit, a ki legméltóbb lenne Miskolcz város polgármesterül. **Mikuleczky** István pedig azt indítványozza, hogy keresse föl egy küldöttség **Lossoncay** Istvánt s kérje el őt a jelöltség elfogadására. Mintán az értekezlet ezt az indítványt sem fogadta el, a **Hercs** Sándor, **Pataky** Sándor, dr. **Kovács** József és **Kovács** Lajos felszólalásai

után **Bizonny** Ákos elrendeli a jelölés kérdésében a titkos szavazást, a melynek végeredménye az lett, hogy a beadott 25 szavazat közül:

Dr. **Szentpály** István 13
Dr. **Kun** József 7
Petro József 5

szavazatot kapott s így az értekezlet bizalma dr. **Szentpály** István személye iránt nyilvánult meg.

Elhatározta végül az értekezlet, hogy dr. **Szentpály** Istvánhoz egy hat tagú küldöttséget meneszt, a kik az értekezlet határozatának közlése után dr. **Szentpály**-t a jelöltség elfogadására s pályázati kérvényének benyújtására fölkéri. A küldöttség tagjai: **Görgey** László, **Radvány** István, **Koós** Soma, dr. **Genesi** Samu, dr. **Sugár** Gyula és **Ujhelyi** Miklós voltak, a kik megbízatásuknak tegnap délelőtt tettek eleget.

Vármegyei közgyűlés. Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága december hó 9-én rendes évnegyedes közgyűlést tart. A közgyűlésnek több érdekes tárgya van. Ezek között mint fontosabbakat megemlíti, hogy e közgyűlésen fog végbemenni a vármegyei főjegyzői, továbbá a III-ik aljegyzői és az ezen állások betöltése folytán esetleg megüresedő állásoknak választás utján való betöltése. — Ugyancsak ez a közgyűlés választ 1903—1904. évre a közigazgatási bizottságba 5 tagot, a vármegyei pénztárak átadásához 2 tagot.

— **Temetés.** Az őszinte részvétel impozáns megnyilvánulása mellett, hatalmas gyászmenet kísérette tegnap délután örök pihenőre özvegy **Rács** Józsefné, született **Kiss** Teréziát, akinek temetésén városunk minden osztálya kivétel nélkül képviselve volt. A jótékonságáról közismert agg matróna dr. **Rács** György és **Rács** János édes anyja volt, akik a nagyszámu rokonsággal egyetemben megtört szívvel állották a ravatalt s a föltárt sirt körül. Az örök álmomba szenderült jó anyát a tetemvári sírkertbe tették öröknyugalomra, többi szerettei közé.

— **Figyelmeztető.** A borsod-miskolci közművelődési és múzeumi egyesület irodalmi szakosztályának e télen második felolvasása december 7-én délután 3 órakor lesz a város házában nagy termében. Felolvasnak: 1. Dr. **Tarnay** Gyula borsodvármegyei alispánja. Tárgya: Egy modern ház berendezése. 2. Dr. **Szentpály** István, a kereskedelmi és iparkamara titkára. Tárgya: Byron és költészete. 3. **Vidacs** János, üzletvezetőségi főhivatalnok. Tárgya: Szépirodalmi dolgozat. Az előadás tagokat előre értesítette az egész télen tartandó felolvasásokról. A felolvasásokon vendégeket is szívesen látnak. Belépti díj nincsen.

— **Nem élek én sem sokáig.** Ezt mondta **Özvegy Tóth** Lajosné, született **Gyurkó** Mária asszony november 22-én, midőn férje temetéséről hazatért. Hangja és arca elárulta, hogy az a 36 év, melyet egymás iránt való szeretetben és boldogságban töltöttek, úgy összeforrasztotta szívöket, hogy az egyik dobogásának megszűnése, a másikat vonhatja maga után. Alig hangzott el a falusi temetéssel járó szokott zaj, alig maradt együtt azokkal, kik szí-

véhez az élők közt legközelebb állottak, már érezte azt a fájdalmat, mely ágyba döntötte és 9 napi szenvedés után november 29-én szíve verését megállította. December 1-én már őt is kikisérték a sajtó-hídvégi temetőbe, hogy szeretett férjével együtt aludja át az örök álmot. A sajtóhidvégi lelkeszi lak, melyben egész házaséletüket átölték, 9 nap alatt kétszer borult gyászba, a szerető fiú és leány ugyanazzal a gyászruhával gyászolja a gyermekeik boldogságáért élő édes atyát és édes anyát. A rokonok és jó barátok közül városunkból is többen vettek részt a megható temetésen; együtt könyeztek az anyira sujtott gyermekekkel és az áldott lelkü lelkészét sirató gyülekezettel. A megboldogult sejtelmé, melyet óhajlásával megtoldva fejezett ki, 9 nap alatt valósággá vált. Ugyan tudják-e ezt ők ott abban az új otthonukban, hogy ismét együtt vannak?

A kereskedelmi és iparkamarák közös tanácskozása. A hazai keresk. és iparkamarák tegnap Budapesten a kereskedelmi szakbíró-ságok fentartása érdekében, **Lánczy** Leó elnöklété alatt országos értekezletet tartottak. A miskolci kamarát **Koós** Soma alelnök képviselte. Az értekezlet megállapodott, hogy az új polgári perrendtartás keretében a kereskedelmi szakbíró-ságok mai szervezetét és keresk. ünlöki intézmény további fentartását föltétlenül üdvös és szükségesnek tartják. Elhatározták továbbá, hogy a kérdést figyelemmel kísérik és alkalmas időben a kamarákat újból együttes fellépésre hívják fel.

— **Telekvétel.** A **Friedmann** Vilmos féle sertéshizláló telepet Miskolcz városa a tisztügyész közbenjöttével e mai napon árverés utján 39450 koronáért megvette.

— **Az iparosok karácsonyi vásárja** érdekében a végrehajtóbizottság a helybeli iparosokhoz a következő felhívást intézte: A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara karöltve a miskolci Ipartestülettel, figyelemmel iparunk nehéz helyzetére, s vezetve azon szándék által, hogy ennek orvoslására a legkisebb alkalmat is megragadjon, elhatározta, hogy városunkban kizárólag helyi iparosok termékeiből f. évi december hó 14-től december 31-ig karácsonyi vásárt rendez.

E vásár célja az, hogy a nagy-közönségnek bemutassa a helyi iparosostály, miszerint termékeivel a kor színvonalán áll és így a közönség számos iparczikket itthon szerezhet be és nincs utalva idegen forrásokra. Ily vásár néhány évvel ezelőtt már tartatott városunkban és pedig kielégítő erkölcsi és anyagi sikerrel. Ezt remélhetjük a most tartandó vásártól is, miért is ilyennek rendezését a helybeli iparosság érdekében fekvőnek tartjuk. Felkérjük ennél fogva, miszerint a karácsonyi vásárban alkalmas termékeivel résztvenni szíveskedjék, megjegyezvén, hogy vásár rendezése lévén a cél, lehetőleg oly iparczikkek állítandók ki, melyek a vásár céljainak megfelelnek, vagyis karácsonyi ajándécul alkalmasak s a vásár helyéről a vétel alkalmával azonnal elvihetők. — A vásár a résztve-

vőre semmiféle résztvételi költséggel nem jár, mert díj nem fizetendő s a felmerülő költségek a Kamara és Testület által fedeztetnek.

A vásár a megyeháza nagytermében f. é. december 14-én nyitattik meg, miért is a bejelentett tárgyak legkésőbb december 13-ig beszállítandók. Amidőn a helyi ipar fellendítése érdekében ezen vásár hazafias támogatására felkérjük, szíveskedjék a csatolt bejelentési ívet kitölteni s azt postafordultával hozzánk juttatni. Miskolcz, 1902. nov. 25. A karácsonyi vásárt rendező végrehajtóbizottság. — Magunk részéről is felhívjuk iparos polgártársainkat, hogy a karácsonyi vásárban vegyenek részt, mutassák meg a közönségnek mit tudnak.

— **Járvány a városban.** A városban uralkodó vörheny járvány miatt tegnapelőtt a **Tóth** Pál leány intézet bezárták. Kivánatos lenne, ha a sokaj vajudó csatornázás és vízvezeték ügye már meg is valósulna, mert ettől a város közegészségi viszonyai tekintetében méltán remélünk jobbulást.

Új takarékpénztár. Mező-Laborczon, mint értesülünk, nov. 23-án új takarékpénztár alakult, mely 1903 január 1-én kezdi meg működését.

Eladó festmények. A miskolci ág. hitv. ev. nőegyletnek néhai **Bajkor** Julia egy jó karban lévő zongorát és 40 darab saját kezűleg festett és szépen berámázott képet hagyományozott. A nőegylet e tárgyakat f. évi december 4-én, csütörtökön délután 3 órakor fogja az evang. paplak emeleti nagy tanácstermében eladni.

Katonai lösszelrás 1903-ra. A honvédelmi minisztertől rendelt érkezett Borsodmegye alispáni hivatalához, hogy a hadsereg céljaira szolgáló lovak, kocsik, öszvérek, szamarak összeírása iránt intézkedjenek és hogy az összeírást legkésőbb 1903. márczius 1—15-ig okvetlen foganatosítsák. Az ilyen összeírásokat évről évre eszközlik azon okból, mivel mozgósítás esetében az így beszerzett pontos adatok alapján lehet a lőkészlet koncentrációja iránt sürgősen intézkedni. Remélhetőleg erre nem lesz egyhamar szükség.

x Kiváló finom, naponta friss édes töltött vegyes apró teasütemény kilogramja 2 forintért a legnagyobb választékban a **Megay Róbert** cukrászdájában kapható Miskolczon a hol dus választék van színházi bonbonokban és cukorkákban.

— **A kath. nőegylet karácsonyi vásárjára** készülő hölgyek figyelmébe ajánlom a ma érkezett mesés szép, erre az alkalomra megrendelt **batist** és **grenadinokat**. **Barta** Jenő. divatáruháza Miskolcz.

— **Legujabb téli női ruhakelméket** és más divatáru cikkeket legcélzzerűbb **Braunfeld** Sándor uri és női divatáruházában (Széchenyi-u. 49.) beszerezni, amennyiben ez az egyedüli hely, hol a legszorosabb szabott ár minden egyes cikket látthatóvá van téve és a tulfizetés és alku teljesen ki van zárva.

x Tisztelettel értesítjük a nagy-érdemű közönséget, hogy helyben, **Zsoltos-kapu 30. sz. alatt**, a gróf Schönborn-Buchheim Ervin ömeltősága **Podheringi sörözőjének főraktárát** házi kezelésben a mai naptól kezdve megnyitottuk. Főtörökösünk oda fog irányulni, hogy a tisztelt vevőközönségnek minden irányban, egy a sör minőségével, valamint pontos és lelkiismeretes kiszolgálásával, teljes megelégedését megnyerhessük. A sörárak a következők: 1 hektoliter prima dupla márcziusi sör 33 K; 50 üveg 5-10 literes dupla márcziusi sör 9 K 15 fill., 50 üveg 6-10 literes dupla márcziusi sör 11 K, helyben, házhoz szállítva. — A nagyérdemű vevőközönség becses pártfogását kérve maradok, teljes tisztelettel **gróf Schönborn-Buchheim Ervin főraktárnak gondnoka: Nitsch József.** — (Telefonszám 138.)

Színház, művészet.

Szombaton és vasárnap „Modell”, hétfőn pedig az „Órnagy ur”-at adták elő.

A „Modell”, mely először szombaton lett bemutatva a mi színházunkban, Suppé mesternek egy dalamos, fülbemászó zenéjű operettje. Gyengébb a zenéjénél a darab tartalma, a melynek hősei egy szerelmes mosóleány s egy rikkancsfi; de a szöveg gyengéjét hatalmasan támogatja az az élőkép sorozat, a mely a második felvonásban előfordul. A darab nagyjában és egészben jó előadásban került színre, s úgy szombaton, mint vasárnap gyakori tapsokra ragadta a közönséget.

Hétfőn az „Órnagy ur”-at láttuk viszont, s bár Labourdette órnagyja is kitűnő rózsaleány volt katonai léte, de Heloás mama hat unokahugai annál jobban megvedlettek időközben. Legföllebb ha három csinos huga maradt, míg a másik három hűlygikéje olyan gyöngye volt, hogy azoktól sem az órnagy, sem a közönség elragadtatva nem lehettek.

Baracsi és Hetényi viszonyt valószínűsítő párbajt rendeztek a „Rózsabimbó” románcz éneklése közben mivel nem egyszer hangos derűltésre ragadták a közönség kevésbé válogatós részét.

A miskolci színtársulat Szalkay mellett. Egyik budapesti társadalmi lapban a múlt hó végén egy sértésekkel telt gyanúsító közlemény jelent meg Szalkay miskolci színgazgató ellen, — amely cikket több vidéki lap is átvette. Ezek a lap-példányok aztán Miskolcra is elkerültek, s itt érthető megbotránkozást keltettek mindenütt, ahol a szóban forgó cikket elolvasták. Szalkay színgazgató erre másnap egyik helybeli lap hasábján egy rövid nyilatkozatot tett közre, a melyben kijelentette, hogy az illető cikk írója ellen rágalmasz miatt a följelentést megtette; a színtársulat tagjai pedig a következő nyilatkozatot adták ki:

Nyilatkozat.

Mi alólítottak, mint a Szalkay Lajos színgazgató társulatának tagjai, azon vádakkal szemben, melyet színgazgatónkraól egy budapesti lap alaptalannul szélnek bocsájtott, a miskolci színeszet reputációja érdekében tartozunk kijelenteni, hogy

mindaz, a mit erkölcsi tekintetben Szalkay Lajos eljárásával szemben az említett lap felhoz, **alaptalan rágalom**, melyet mi, mint a társulat tagjai, szintén önérettel utasítunk vissza.

Szalkay Lajos színgazgató fizetési kötelezettségének mindég eleget tesz. Társulatának beléletében egy mint más társulatnál is, fordulnak elő nézeteltérések melyek mindég színházi törvények értelmében az ismert fórumok előtt nyerne elintéztést, a nélkül, hogy igazgatónk irányában táplált becsülésünket megszüntetné. — Aláírva:

Halmay Kornélia, Almássy Iza, Tábori Frida, Kornay Margit, Baracs Rózi, Rajz Ödön, dr. Gombosné Miklóssy Ilona, Özv. Veszpréminé Ágh Ilona, Sziklay Szeréna, Haller Irma, Deéryné Józsefné, Vadász Lajosné, Aradi Vilma, Fekete Ilona, Erdey Boriska, Baloghné, Cseöreg Jenő, Deéry Béla, Rajz Ödön, Bihary Zoltán, Horváth Kálmán, Szaday Ferencz, Hetényi Elemér, Vadász Lajos, Nagy Pista, Bogyó Zsigmond, Balogh Sándor, Szabolcsi Ignác, Vihari Lajos Marossy Sándor, Csillag Benő.

Törvénykezés.

Esküdtszéki tárgyalás.

A miskolci kir. törvényszék mint esküdtbírószék tegnapelőtt — hétfőn kezdte meg ez évben az ötödik ciklusát amelyen mindössze három ügy kerül döntés alá.

A hétfői esküdtbírószék elnöke **Ortvay Miksa** kir. kuriai bíró, törvényszéki elnök, szavazó bírák pedig **Hubai Gyula** és **Hekkel Károly** kir. törvényszéki bírák voltak. A vádat **Szapár József** kir. alügyész képviselte, a vádlottakat dr. **Borsodi Ig-Bodnár Dániel** és **Cselláth Bálint** ügyvédek védtek. Mint orvos szakértők dr. **Sassy János** és dr. **Dobos József** szerepeltek, az esküdtbírószék tagjai pedig **Hess Miklós Grünfeld Ödön Glasner Géza Passuth Gyula Ötvös Lajos Rosenberg Mór Kovács Herman Cerer Ferencz Fáti Kálmán Grossmann Jakab Patzauer Sámuel** és **Lovich Barna** voltak.

Vádolva volt **Horváth József** 28 éves nyéki lakos azzal, hogy özvegy Bodnár Józsefné segítségével meggyilkolta hitese feleségét. Nyéken ugyanis az a hír volt elterjedve, hogy **Horváth József** benső viszonyt folytat özvegy Bodnár Józsefnével, a kit feleségül is akart venni; boldogságuknak azonban útjában állt a törvényes asszony, a kit a szerelmesek közös erővel eltettek a láb alól.

A vádlottak a kihallgatás folyamán tagadták a terhőkre rótt büncselekményt. Tagadták azt is, hogy egymással szerelmi viszonyt folytattak volna, sőt Horváth József azt állítja, hogy mindég békés egyetemben élt a feleségével, aki előtte is ösmeretlen okok miatt lett ez év tavaszán öngyilkossá.

Mint hogy sem a tanúk sem az

orvosi szakértők vallomásából nem lehetett kétséget kizárólag megállapítani, hogy Horváth Józsefné nem önmaga vetett végett életének, a közvadász s a védők beszédei után az esküdtszék nem találta bűnösnek a vádlottakat, bár először Grünfeld Ödön elnök hibásan hirdette ki az esküdttek verdiktjét. Ortvay Miksa elnök azonban észre vette a fontos tévedést, mire az esküdttek újból visszavonultak határozathozatalra, s most aztán helyesen hirdettvén ki a verdikt, a bíróság úgy Horváth Józsefet, mint Bodnár Józsefet fölmentette a szándékos emberölés vádjára alól.

CSARNOK.

A Hortobágyon.

Leírta: **Simon János.**

(Folytatás.)

A látóhatár kiszélesültével szemünkbe ötlök keleten a nádudvari, délen a nagyiváni karcsu torony; önkénytelenül is ajkunkra jön a költő leírása:

„Sik a pusztá, se halma, se erdeje.
Sugármagas a toronyuak teteje.”

Elhaladunk a kis akác-erdő közelében, melyet védelmi szempontból ültettek a jászágók számára a szelek, zivatatok ellen.

Hasonló rendeltetésük van a több helyen látható szélfogó deszkáknak is, melyek egymásra merőlegesen álló s két derékszöveget formáló palánkokból állanak.

Elmaradnak oldal a zámi tatárhalmok, közelükben kisebb kömladékokkal. Valamikor régen virágzó városok, falvak állottak e pusztán, minők: Zám, Elep, Ohat, Mátá és más nevek. A honfoglaláskor Ohat vezér száguldozott e tájon deli vítézeivel, a mostani csikósok, gulyások ősapáival, ázsiai szilaj paripákon. Az általuk alapított helységek a tatár s török idők alatt elpusztultak, ma már csak az ócska regesztákban és oklevelekben találunk némi emléket az Árpádok alatt híres ohati és zámi apátságokról.

Az az itt-ott még látható, állatletiporta, elmáltott kötörmelék ha szólni tudna, sok különös dolgot mondhatna a mai kor emberének.

A múlt idők homályába tévedt lelkem egyszerre visszaröppen a jelenbe, a mint B. Ferencz uram előveszi a tarisznyát és előkotorászsza belőle a a hóféhér kenyérruhába takargatott hideg sültet és a frissébe sült jó debreczeni „marcsi“-t. Kínálására minden vonakodás nélkül hozzáfogunk kosztolni. Itt is van már isten-jóvoltából a reggelizés ideje.

Előmászik a kulacs-bor is nyomtatónak. Poharunk ugyan nincs, de hát azt mondja Hafz, vagy kicsoda, hogy:

„Jobb a jó bor pohár nélkül,
Mint a pohár jó bor nélkül.”

Azért csak úgy „könyv nélkül” kortyogtatunk belőle sorban egymásután.

Két utitársam hirtelen derűs kedvbe öncseredik. A poczakos gazda

kicsereéli nagy Kossuth-kalapját az állatorvos kis jockey-sapkájával, a melyben olyan formán fest, mint a ki kétszél gatyaszárhoz lakkezipőt húz. Rágyujt kedvelt nótájára, hogy:

„Nádudvari tanyának nincsen párja”

Minket is segítségre ösztökél.

Ettől kezdve nagyon is élénken és kedélyesen töltjük az utnak hátralevő részét.

Kocsisaink egy pár percze megállítják a lovakat pihenni. A gazdák odainstálnak egy pár szekérhez s erősen traktálnak étellel, itallal, — „erővel is, ha jól esik” — biztatván. Egy kis vesztegelés után tovább haladnak az alig felismerhető taposott pusztai uton.

Már közel vagyunk a célhoz. Nem nagy távolságban a 3 — 4 ostoros kutak körül előttünk fehérlenek a zámi gulyák, kolompolásukat is hallani véljük. Embereink egy kicsit megbagatják a lovakat s egy jó neki fohászokodás után a gulyások tanyáján vagyunk.

Leszállunk üléseinkből a nádfedeles kunyhó előtt, hol a számadó és bojtárjai már ott várakoznak reánk. Körülöttünk legel a rengeteg fiatal szarvasmarhából álló „szüz gulya”

A bizottság, funkcióját teljesítvén, szemügyre veszi a többi marháktól ez alkalommal elkülönített bikákat. Ezek együvé terelése bizony nem kicsi bajjal jár mert, több közülök megvadulva kiválik a gulyából és büszkölten rohan, a merre az ég szürke. A kék-inges, gatyás bojtárok, meg az egyenruhás pusztai pandurok a legsebesebb paripákon is alig tudják megelőzni és sallangos karikás ostorokkal visszafordítani.

A teendők végeztével bemegyünk a „vasaló“-ba, a mely egy nádból összerótt, tetőnélküli kb. embermagasságu kunyhószertű alkotmány. Közepén van a leásott kerékgyába szurt s onnan kihuzható szolgálfa, mely felül derékszög alatt meg van hajtva. Ennek a végére van akasztva a főző, tálaló és evőedényül szolgáló vasbográc, mely alatt a veres téglával kialakozott tűzhelyen lobog a tűz.

Tűzelőszertűl az árva tőzeget használják, melyet a legfőképpen bojtár, a kiscsuda gyalogtaligával szed össze a legelőn.

A tanyai lakosok egyszerre egy hétre való eleséggel látják el magukat.

Most épen az u. n. magyar kávé fő az edényben, mely nem más, mint felforralt veres bor, fahéjjal, szegfűborssal és sárgacukorral ellátva.

További vándorlásaim alatt volt alkalmam a pusztai lakók többféle eledeleikben részesülni és gasztronómiai művészetüket tanulmányozni.

A kiválóan izletes tésztafőzése, melynek receptjét már részletesen megadtam, az előző nap estélyén pedig egy csikós tanyán — a bizottságtól ugyanis nem sokára bucsút vettem — a kaszáléhoz hasonló kanecze-

tes leves jutott ki vacsorámul, mely-
eczetben megfőzött és tejfellet rá-
habart, darabokra vágott szárított
húsból áll. Ugy látszik, hogy ez a
magyaroknak és a velünk rokon né-
peknek ősrégi nemzeti eledele. A
Nagy Lajos király alatt Olaszor-
szágban táborozott XIV. századbeli
magyarok apróra tört szárított hú-
sból készített étket ettek Villani flo-
renczi író állítása szerint. A hon-
foglaló magyarokról és a hunokról
is említik, hogy nagyobb utakra szá-
raz húst vittek magukkal, melyet
megpuhítás céljából állítólag a nye-
reg alatt tartottak. Montaigne a ve-
lünk rokon török nép katonáiról is
azt beszéli, hogy azok megfőzött és
beszórt telt zacskót hordtak ma-
gukkal, melynek tartalmát aztán
vizben felforralták.

(Folyt. köv.)

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanács meghagyása foly-
tán közhírré teszem, hogy a város-
majori lóállomány részére 1903. évre
szükséges 400 m. m. zab szállítá-
sára nyilvános szóbeli árlejtést hi-
rdelek.

Bánatpénzül 200 korona teendő le.

Az árlejtés határidejéül f. év de-
cember 3-ik napjának d. e. 10 órája
tüzetik ki, a v. I. tanácsnak hiva-
talos helyiségében.

Az árlejtési feltételek az árlejtés
megkezdése előtt fognak felolvas-
tatni.

Miskolczon, 1902. évi november
hó 28-án.

Pallaghy, h. polgármester.

14656. sz. tk. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék, mint
tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a
Miskolczi Takarékegylet végrehaj-
tatónak Szathmáry Pál védrehajtást
szennvedett elleni 4200 K tőke-köve-
telés és jár. iránti ügyében az ár-
verést a miskolczi kir. törvényszék
területén levő: a miskolczi 2769. sz.
tjkvben A + 1. r., 5172. hrsz. quan-
tális házra és udvarra, a Régi posta-
utca 4. (rég) szám alatt, 3600 K.
ezennel megállapított kikiáltási árban
elrendelte, hogy a fenti megjelölt in-
gatlan az 1902. évi december hó
15. napjának d. e. 9 órájkor ezen
kir. tvszék árverelő helyiségében meg-
tartandó árverésen a kikiáltási áron
alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlan becsárának 10%-át a
kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1902. évi okt.
hó 25-en.

A kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Hudák, kir. tészi bíró.

Home Made!

„Hazai gyártmány“. Büszke
jelszava minden anglusnak. Neki
nem kell más, csak a mi

Home Made

„hazai készítmény“. Pedig az
angol gazdag nemzet.

Öt világrészben aratnak az ő
javára.

Neki bányászsa kincsét
Transzvál.

Hajói uralnak minden vize-
ket . . . és mégis

Home Made.

Nem kell csak a honi gyárt-
mány.

És mi magyarok!

Aratunk, de nem a magunk
hasznára.

Pénzünket elfizetjük németnek
bécsi rongyért!

Az iparosnak végső reményül
megmarad a vándorbot és a
koldusbot, de ez aztán

Home Made

magyar készítmény.

Ez így nem maradhat!

Támadjon fel a faji öntudat
és mutasson ajtót minden bécsi
rongynak s ha valamire — talán
cipőre — szüksége van, ren-
delje meg

magyar iparosnál

vagy ha bolti cipőhöz van szokva,
vásároljon

a cipő-iparosok
termelő szövetségének

árucaarnokában

Kazinczy-utca 5. szám.

A bérkocsi állomás mellett.

Az ott árusított cipő szép, jó,
nem drága és hozzá magyar
gyártmány!

GUTNÁER és CSER

előbb ERDEY KÁLMÁN
vaskereskedése

MISKOLCZ.
Széchenyi-utca

Vas- és vasárak, kályhák,
szerszámok.

Nagy raktár konyhaberendezési cikkek
és edényekből.

Kitűnő áru! ==

Szolid kiszolgálás!

Szőlőoltványok

szekvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők
melyek leszállított áron. Oltványok ezek 90—100 frt. Mindenik a
legkiválóbb bor- és omegefajokból, fajtisztán, teljes jóállással. Ha a szál-
lítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszazállítási
költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azon-
nal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házá-
hoz szállítva tekintheti meg.

Élőkerítés. Gleditschia csemeték és
magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből
oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen
nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak
át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kulesossal zárhatók. Minden ren-
deléshez rajsszal ellátott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek.
Bővebb tájékoztatás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és
bermentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül
egy oly könyvet kap ezzel, ki ezimét egy levelező-lapon tudatja, mely, nin-
esen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanak,
városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még
azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos
oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Díócsmeték. Két éves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek
tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben
rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep“ Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid

⊗ Szobafűtésre és háztartási célokra ⊗

a kazinczi szén

a legalkalmasabb.

Megrendelések most már nem a régi címre, hanem
hozzám intézendők, mert a kazinczi kőszén-
bánya r. t. miskolczi raktárát a gömöri pályá-
udvaron én vettem át.

Kazinczi kőszénbánya r. t. képviselője

Telefon 175.

FODOR.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO

a budapesti Szénásy divatkelmékből november hó 20-ikától december hó végéig.

ÁRVAI SOMA divatüzletében Széchenyi-utca 50. sz. Seper-szállóval szemben.

Feltűnő olcsó árak!!

Selyem Liberty	70 kr.
Csikos blous selyem	85 kr.
Fekete selyem	85 kr.
Mosó bársony	50 kr.